

A MUTATVÁNY DÍJTALAN

SINKOVITS PÉTER

AZONOSÍTÁS

El-elvágódni a talajt-változtató,
város-cserélődő bizonytalanban,
sejt-tépő, súrlódó üzemzavarban;
van erre hiteles tájékoztató?

Egykoron az aszfalt erezeit
magántérképként magam előtt tudtam.
Most az éjjel ügyetlenül matattam
összekuszálván házunk kapcsolóit:

ezen is cserélődtek, miként szobák,
neszek, emberek. És elveszítettem
a rejtjelet. Az idomulás-formák

csódjé lenne? Vagy kudarcból vétettem
az azonosítás törvénye ellen?
Sebek és sulykok és sáncok a résen...

A DONNA IRMA-VÖLGYBEN

Óriáskígyó kúszik a páfrányok
között. Szóhonvágy. Hanghonvágy. Távoli
zajok. A Donna Irma-völgyben félni
nincs mitől. Rövidülő napok. Várok,

talán, hogy kertemet erdei eper
fussa be végleg. Szótükör. Hangtükör.
Különös művészet, irtózatoss kör.
A káoszban a szerencse a siker.

Az ibérek szép paradicsomában
bőven volt árnyék és friss víz — felírni
ezt is. És mit mondtak egykor Rómában:

növényekkel, nem szóval gyógyítani.
Szócsere. Hangcsere. Szótárcsere is?
Inkább akkor eper, víz nélkül. Mégis.

FLAMINGÓ

Millenniumi bádogszobrok áznak
a szeles, tágas konok várudvarban.
Kíváncsi had útvezetőnk nyomában:
a napi történelemadag, máznak.

Holott ismétlésre buktak, korból is,
meg tantárgyból is, fillérváltáságos mát,
a megnyugtató jelen diadalát
hirdetve, az út pedig lefelé visz

a lépcsőkön, büszke önérzet-hegyről.
S már nem is a fogyó gypű a tét.
Így ne szóljunk a lusta bölcselőről.

Feledjük a flagellánsok seregét.
Ki szól: értékrendünkben mi a való?
Felszáll-e végre a karcsú flamingó?

FOGADÓNAPOKON

Különféle önbörtönökből vezet
az út valamerre. Cölöptetőkön
élhettem volna esztendőig. Külön,
Más sem talált akkor mellettem helyet.

Vagy tán az átalakított udvari
kiskonyhát ajánljam fel bő palásként?
Rojtozott eget foltozó kötszerként?
Elfogyó álmunk mégiscsak tündéri...

Mindez már régen elmúlt, mégis kérdem:
ha utam akkor valahol elakad,
mi jelölné néhány állomáshelyem?

A szerelvény tehát a sínen marad.
Mondhatom, immár magamtól sem félek,
hát mások se tartsanak tőlem. Élek.

TENGER

A vonatfülkéből kitekintve már
látszott a tenger. A hegyek szivacsos
csontkockákként öveztek a tál-lapos
valótlan vízszávon. Hullám-éden-ár.

Szerelvényünk tündöklő rézkifliként
vidáman kanyargott a márványerdő
meredekein. A rám szegeződő
kihívó tekinteted vér-kámzsaként

borított el. Remegve elnyújtóztál,
puhán, mint a pamutbálák. Átadó
mozdulatok; gonoszkodó test voltál,

ópiumzamatú, vad, nedves háló.
Strandhomok-menyasszonyok heverésznek.
A ravasz kalózok zászlót cserélnek.

KÉSŐI LÁTOGATÁS

Most egyszerűen megnyitnám ajtódat,
zárva, tudom, de te elősietnél,
kócosan, szégyenlősen beengednél,
nesztelenül megérintve karomat.

Derűs házak éji árnyjátékai,
ital, a távolból barokk muzsika,
villamosok fém-fényes suhanása,
lebbenő függönyök inger-lombjai.

Szótlanul, bejárva elegáns táncsal
az emlék-vonalat, a kört szűkítve,
dühösen, felszabadult bátorsággal,

a megidézés elől nem kitérve.
Ha emlék-bor is ez, ne félj, és erre
nézz, dőlt hajad se simítsd hazug rendbe!

MAGAM VOLTAM...

Magam voltam a kert, elúsztak vígan
az úrben színes lampionok, dalok,
fegyelméletlen, nyurga árnyék-rajok.
Most változtatni renden — bizonytalan.

Ennyi év után mi mást a káoszról
kihallani, az ekével kifordult
csontok rokonsága ősi és kábult
tánc ritmusát űzi a távolból.

Vándorként merre haladtam, megtértem
vagy elindultam, a válasz egyre megy.
Emlékeim lajstromát megidézem:

tiszta nyáréjszakán a verandán egy
kerti szék árnyéka... — minden más lomha
őshüllő botlása, ragasztott csoda.

ÁLRUHÁK INCSELKEDÉSE

Tömjén-erdő és gondosan kimosott
ruhanemű, tej gölöncseredényben,
idill az ebéd illat-rétegében,
háttal mindennek, mit régen kidobott

a század. Díszes üvegpilléreken
királyi koronák és rút koldusrongyok.
Konokul nézel, mint a szirti sasok
magad-változtató hús reggeleken.

Mégis, inkább a csatába sietnél,
sikerrel forgatva fegyvered, majdan
az ujjongó tömegben menetelnél

ezüstesőben, leányt csak hajnalban
választnál, nem számolnád az éveket,
bort innál, s utálnád a véneket.

A SZÁZADIK ARC

Még mindig: mi lehetnék. De kissé már:
mi lehettem volna. Forgó ötletek,
kuszált, sodródó évek, vélt remények.
Gyapardó, sokszínű gardrób-tár.

Fáradt utas, ki borzongó hajnalon
sikátor-csatornák televénye. Vagy:
ügyes szemfényvesztő; láttatva a nagy
mutatványt, meghajol a pódiumon,

de csodát maga keres, vagy legalább
kedvező jeladást. Ütni a gyöngén,
tisztelni az erőset — miként tovább?

Tántorogva haladni, netán fürgén,
másokkal vagy egyedül? Jók és latrok,
a mutatvány díjtalan, maradhattok...

LEBEGŐ HONTALAN

Úgy vélheted, furfangos csodatevő,
könnyed virtuóz, kissé hányaveti
persze, a tény-valót csak éppen metszi.
Furcsa átlókat ügyesen keverő.

A feddés jogos; lebegő hontalan,
csak pillanatnyi mutatványra ügyel,
ahelyett, hogy súlyos föld-lélegzettel
tenne kőre követ. De vigasztalan

lenne ez is, miként annyi más téves
vállalás; legalább a produkció,
az ejtse még ámulatba a népes

sereget, és hitesd el, hogy a súlyzót,
amit felemelsz, más fel nem veheti.
Ha jól meggondoljuk, ez is valami.

EGY UDVARI KARMESTERHEZ

Mégis inkább úgy haladni, miként a
hullám a parti fövény teljes sávján:
az irány-harangjáték sem szól pusztán
azoknak, kik elől vagy hátul állva

haladnak. De oldalra is. Tolmácsold
hát jól e tételt, az ismeretlenség
vonzása ne legyen kék végzetesség.
A szálló hangokat magad birtokold!

Ne tarts a légtornászokkal, a mélybe
ereszkedő barlangkutatókkal sem.
Otthonra így nem találsz. Rút kövekbe

botlasz, elesel. Holott fejedelem
lehetnél, vagy tökéletes udvaronc.
Fegyvertársak nélkül — csak örök tanonc.

FEDDŐ SOROK

Neked is hazudtak, mondod, ezt teszik,
ravaszkodva mindenkit átejteni...
Vagy éppen rejtjelet kell megfejteni,
a bambán igazodót jól megverik.

Árva szemüvege repedten fénylik.
Kell-e még ily keményen fenyítteni?
Hajlott hátát még tovább görbíteni?
Rács-árnyékokból rőt kiáltás vérzik.

De barátocskám! Ebből legyen elég!
Száguldj a hegyre, s ordíts egy nagyot,
bánom is én, vágj ki egy óriás fát.

Majd akkor jelentkezz, aranyat hatot
kapsz, botütés helyett, fénylik majd a lég;
egyenesedj, s ne ugord át a mát!

ORGONAÉPÍTŐK

Tiberis idejében szakácskönyvet
írt Marcus Gavrius Apicius. Csak
Magasztos Gége névvel illették vak
írók, mint Plinius. Téves ítélet.

Nos, nem Apiciusnak volt igazza?
Mi a hálóval esetlenül bánunk,
tűnő értékek utáni honvágunk:
kínzó nyomkeresés. Bátrak válasza?

A kontrapunkt törvényeihez miként
igazodjunk? Hogyan kihalászni azt,
ami elmerült, s úgy tűnik, végként?

Az orgonaépítők szerint: malaszt,
nem tudni. A harc örök: az író ír.
Szépen zúg a Wohltemperiertes Klavier.

VERSFARAGÓK ÉS VÉSNÖKÖK

Dicső versfaragók és ti vésnökök:
ezt-azt megmenteni a feledéstől,
emléket építeni a kevésből.
Idő-nyílásban leskedő hírnökök:

lényegében mindegy, merre jártatok.
 Tapsot és virágot összegyűjteni,
 közben gáncstalan lovagnak maradni...
 Zsoldot, tallért, hadisarcot vártatok?

Állhattál volna a másik oldalon —
 csak pusztá alku kérdése — egyre megy.
 De ha kötne valami fogadalom!

Nem is lenne tán kivételezett kegy...
 Ingerlő feladat, tagadhatatlan.
 Verselő, vésnök, készülhet a tan!

DE CAPO AL FINE

Van erre hiteles tájékoztató?
 Különös művészet, irtózatoss kör.
 Így ne szóljunk a lusta bölcselőről.
 Álmunk mégiscsak tündéri, elfogyó...

Strandhomok-menyasszonyok heverésznek,
 ital, a távolból barokk muzsika,
 őshüllő botlása, ragasztott csoda.
 Nem számolnál, nincs értelme éveknek.

Mi lehettem volna. Forgó ötletek;
 amit felemelsz, más fel nem veheti,
 tolmácsold jól, alapvető tételnek.

Vagy éppen rejtjelet kell megfejteni?
 Megmenteni, mi kihalászhatatlan...
 Verselő, vésnök, készülhet a tan!